

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2007/08:13

Stenografiska
uppteckningar
2007/08:13

Fredagen den 7 december

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser

Statsrådet Cecilia Malmström

Kabinettssekreterare Frank Belfrage

Statssekreterare Gunnar Wieslander

Återrapport från ministerrådsmöte den 19 och 20 november 2007

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 10 och 11 december 2007

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkomna till kabinettssekreterare Frank Belfrage, statsrådet Cecilia Malmström och statssekreterare Gunnar Wieslander med medarbetare. Välkomna hit!

Vi börjar med de allmänna frågorna, där det som bekant brukar vara så att vi tar A-punkterna sist. Jag kan dock redan nu säga, som kanslichefen informerat om alldeles nyss, att vi har en diger lista, och den ligger på bordet.

När det gäller resolutioner, yttranden med mera från Europaparlamentet brukar vi inte göra mer än att tacka för informationen.

Vi ska återrapportera från det senaste rådsmötet, och då gäller det yttre förbindelser. Det var ett super-Gaerc, som det kallades, där även bistånd och försvar ingick. Men de återrapporterna kommer med de berörda statsråden så småningom.

Anf. 2 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Nämnden har fått en skriftlig rapport från föregående möte i Bryssel den 19 november, därför nöjer jag mig med att lyfta fram de frågor som diskuterades under utrikesministrarnas arbetslunch.

I fråga om Mellanöstern handlade det om upptakten till Annapolis-mötet – jag återkommer till detta senare under föredragningen – och en EU-aktionsstrategi som presenterades av kommissionären Ferrero-Waldner. Det välkomnades av ministrarna. Jag återkommer också på den punkten, till uppföljningen av Annapolis under dagordningspunkten om Mellanöstern.

Även Iran diskuterades mycket kort. Höge representanten Javier Solana berättad om sina pågående diskussioner. Jag återkommer även om detta. Han konstaterade att IAEA-rapporten lämnade många frågor olösta.

Iraks utrikesminister Zebari närvarade vid lunchen och rapporterade om en förbättrad säkerhetssituation. Han nämnde bland annat att 46 000 flyktingar återvände till landet föregående månad. Zebari var dock bekymrad över den regionala dynamiken, inklusive de spända relationerna med Turkiet. Slutligen välkomnade Zebari EU:s rättsstatsinstitut, EUJUSTLEX samt de idéer som presenterades av Frankrike, Storbritannien och Sverige i ett papper som vi hade lagt fram och som EU-nämnden har fått.

Även Pakistan diskuterades under lunchen, och det konstaterades att undantagstillståndet har en mycket skadande inverkan på demokratin, självklart. Musharraf hade då heller inte ännu specificerat något datum för lyftandet av undantagstillståndet. Under lunchen beslutades att EU skulle planera för en valövervakningskommission till Pakistan, trots att detta skulle vara svårgenomförbart under undantagstillstånd.

Slutligen under lunchen diskuterades även Odihrs beslut att dra sig ur valövervakandet av det ryska dumavalet. Samsyn rådde om att roten till problemet var svårigheter skapade av Ryssland, även om nyanser fanns mellan medlemsstaternas ståndpunkter. Enighet fanns om att inte låta Ryssland splittra EU.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det var mest utrikespolitik på mötet, men för all del också kommissionens arbetsprogram och lite allmänna frågor. Statsrådet vill inte lägga till något?

Då kan vi lägga återrapporten till handlingarna.

Vi går då tillbaka till rådsagendan, punkt 4, Förberedelser inför Europeiska rådet.

Det är som alltid så här års förhandlingar med mera in i det sista. Det kommer statsrådet snart att berätta mer om. Det är såvitt jag förstår Corepermöte även i dag angående detta. Men i den form det finns nu föreligger ett utkast till slutsatser i den blå mappen som kom nämndens ledamöter till handa i går och finns på bordet i dag.

Anf. 4 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

God morgon fru ordförande och nämndens ledamöter! Det är precis som det brukar vara. Vi har möte nu på måndag inför Europeiska rådets möte, som egentligen är koncentrerat till fredagen. På torsdagen flyger statsministrarna och ibland utrikesministrarna, ibland EU-ministrarna – i Sveriges fall är det jag som flyger med statsministern – till Lissabon för att underteckna fördraget. Sedan är Europeiska rådets möte på fredagen i Bryssel.

Där kommer man, som nämnden känner till, att behandla slutsatser i vanlig ordning. Vi kommer också att anta ett mandat för den så kallade reflexionsgruppen, och vi kommer att anta en globaliseringsdeklaration. Nämnden har fått handlingar för detta.

Men det är precis som ordföranden säger, det kommer att hållas ett Corepermöte ganska sent i eftermiddag. Jag beklagar den ordningen. Det leder till frustration för både er och oss. Men så fort det finns nya slutsatser kommer nämnden att få dem, antingen sent i kväll eller i morgon bitti. Jag ska försöka svara på frågor om det som vi tror kan komma upp om nämnden så önskar. Nämnden har i alla fall tagit del av mandatet till

reflexionsgruppen och globaliseringsdeklarationen, som finns i era papper.

2007/08:13
7 december

När det gäller reflexionsgruppen är tanken att den ska diskutera hur EU mer långsiktigt – man tänker sig 2020–2030 – ska kunna möta framtidens utmaningar. Vi har vid flera tillfällen diskuterat den här gruppen i detta sammanhang. Avsikten är nu att slutsatsen ska presenteras på toppmötet i juni 2010. Vi driver även fortsättningsvis att gruppen inte ska ägna sig åt att diskutera Europas gränser. Det finns en överenskommelse om att man inte ska diskutera institutionella frågor heller, utan det ska vara sakpolitiska framtidsfrågor, så att säga.

Sedan ska en deklaration om globaliseringen antas. Vi har från Sveriges sida varit mycket aktiva när det gällt att utforma den här deklarationen. Den syftar till att skapa samsyn i unionen vad gäller globaliseringens möjligheter till ökad tillväxt och välfärd. Där är just utgångspunkten nu, till vår stora glädje, att man ser på globaliseringen som en möjlighet och inte som ett hot. Den text som finns nu, och där har vi ändå anledning att tro att det kommer att ske mycket små förändringar, är en bra deklaration med tanke på att, som nämnden känner till, det finns djupa åsiktsskillnader om de här frågorna runt om i Europeiska unionen.

Det finns också en paragraf om att utvidgningen har varit positiv för Europa och för globaliseringen. Jag tror att kabinetssekreteraren kommer att återkomma till de resonemangen alldeles strax.

När det gäller slutsatstexten för några frågor tänkte jag nämna några punkter. Sedan får nämnden naturligtvis lyfta fram det som ni finner angeläget.

Det är först en ganska lång text som handlar om migrationsfrågor. Vi välkomnar arbetet med en bred och samstämmig ansats på det här området. Ett fördjupat samarbete med länderna utanför EU ligger väl i linje med våra svenska prioriteringar. På området för rättsligt och inrikes samarbete välkomnas också utvidgandet av Schengenområdet. Man följer upp arbetet mot terrorism och välkomnar den nya antiterroristsamordningen.

Avsnitten när det gäller ekonomiska, sociala och miljömässiga frågor inleds med ett avsnitt om Lissabonstrategin. Man välkomnar kommissionens framstegsrapport inför vårt toppmöte 2008. Man bekräftar de fyra prioriterade områdena som man kom överens om i mars 2007.

Det finns tidtabeller för översyn av hållbarhetsstrategin. Det är en viktig fråga för Sverige. De har i det reviderade utkastet lyfts bort. Vi vill gärna ha kvar dem. Det är en av de frågor som kommer att förhandlas i eftermiddag. Det är viktigt att kommissionen lägger fram sin rapport om hållbarhetsstrategin eftersom det kommer att bli en viktig fråga för det svenska ordförandeskapet 2009. För att vi ska kunna genomföra en ordentlig översyn av detta behöver det föras in i texten.

Det finns också ett avsnitt om finansieringen och genomförandet av Galileoprogrammet. Vi har kommissionens presentation och översyn av den inre marknaden. Klimatfrågorna behandlas naturligtvis mot bakgrund av det pågående Balimötet. Europeiska rådet bekräftar när det gäller energi att man ska genomföra den handlingsplan som beslutades förra våren, och man ser fram mot kommissionens förslag som ska komma i början av nästa år och som vi alldeles säkert kommer att få anledning att diskutera för att uppnå våra mål.

Sedan finns det under rubriken Yttre förbindelser slutsatser om EU:s toppmöte med tredjeland, grannskapspolitiken, EU:s relationer med Medelhavsländerna, mötet med USA, konsensus om humanitärt bistånd och frågan om ytterligare åtgärder för att nå millenniemålen. Det kommer att bli särskilda texter om Kosovo, Iran och Burma. Det kommer också kabinetssekreteraren att återkomma till mer i detalj.

Detta är det vi vet. Vi har fått utkast till nya revideringar på morgonen, men det kommer, som sagt, att hållas ett möte i eftermiddag, och då kan det bli ytterligare förändringar i slutsatstexterna. Men som vi ser det nu är det små förändringar i globaliseringsdeklarationen, och mandatet kommer väl att hålla sig ganska nära det som nämnden har fått utskickat till sig.

Anf. 5 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag har inledningsvis en fråga om reflexionsgruppen. Vi socialdemokrater är inte så väldigt positiva och glada åt den här gruppen, mycket med tanke på att Frankrike faktiskt i sin franska text menade att det skulle vara en hoper män som skulle fixa det där.

Jag undrar hur regeringen kommer att agera när det gäller vilka personer som ska sitta med i den här gruppen. Regeringen brukar ju ofta tala om att Sverige ska tillhöra kärnan och sådana saker. Vad kommer statsrådet att göra för att Sverige åtminstone ska kunna ha någon röst i detta?

Anf. 6 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Jag håller med vice ordföranden. Inte heller vi är särskilt överentusiastiska för den här gruppen. Jag tror inte att någon är det. Mitt intryck är att de allra flesta länderna i Europeiska unionen är behärskat entusiastiska för den här gruppen.

Vi har också sett att man får koppla den till starka villkor när det gäller förhandlingarna med Turkiet och att Frankrike ska stoppa det. Det är liksom en garant för att det här ska gå på. Globaliseringsdeklarationen ska ses i det sammanhanget, att man ändå på något sätt driver på de här frågorna.

Första gången jag hörde talas om det här var just min reaktion den som Susanne Eberstein nämner: Vad då *wise men*? Det heter väl ändå *wise men and women*? Så nu nämner varje fransman som talar om detta båda könen.

På Europiska rådet kommer sammansättningen av gruppen inte att vara klar. Vi för naturligtvis diskussioner men har inte någon kandidat till den här gruppen. Om man kanske inte tycker att gruppen är det som Europa mest behöver nu är det inte heller säkert att man behöver anstränga sig för att få fram en kandidat till den här gruppen. Där har vi inte riktigt landat ännu, utan vi är, som sagt, behärskat entusiastiska för den här gruppen och ser kanske inte att slutsatserna där kommer att vara dramatiskt avgörande för Europas framtid.

Anf. 7 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Fast å andra sidan kan en sådan här grupp fara iväg, och plötsligt får de ett våldsamt inflytande. Jag känner mig lite skeptisk till att statsrådet tänker ha en sådan defaitistisk hållning.

Jag vet inte om det är defaitistiskt. Men, som sagt, först har vi varit oense om vad gruppen över huvud taget ska syssla med och om mandatet. Sedan är det så att det ska vara en liten grupp – det är nämnt 10–12 personer – med både män och kvinnor, naturligtvis. Då är det naturligt så att det inte kommer att vara 27 länder som representeras där. Då får man föra en diskussion om strategin. Ska Sverige vara representerat eller inte?

Det finns inget beslut eller något landat där, för vi har inte kommit så långt i diskussionerna. Men det är inte givet att man behöver vara representerad i en grupp som man kanske inte är så intresserad av. Men låt oss återkomma till den diskussionen!

Anf. 9 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Jag ska fortsätta vid den frågan. Jag tycker att det verkar väldigt märkligt att Sveriges regering inte har någon strategi när det gäller den här reflexionsgruppen. Det kan vara så att man inte vill sitta i gruppen för att man inte gillar den, men det är kanske en ännu större anledning till att man *ska* sitta i gruppen, för att den just inte ska flyga iväg.

Jag tycker faktiskt att regeringen bör diskutera detta före EU-toppmötet. Vad är syftet med gruppen, och vilken strategi ska vi ha? Det som står här är ganska allmänt hållet. Jag tycker nog att Sverige bör driva en hård linje när det gäller att begränsa mandatet och även säkerställa vad gruppen ska syssla med och vem som ska sitta i den.

Det kan finnas en tanke om att det ska vara en från varje land. Det kan finnas en tanke om att det ska vara en begränsad grupp på fem personer. Det handlar helt om vilken strategi man ska använda sig av. Det tycker jag att regeringen bör fundera på.

Jag ska erkänna att jag inte har hunnit läsa globaliseringstexten. Men jag får väl lita på statsrådet i *den* frågan. Det brukar man kunna göra när det gäller globaliseringsfrågorna, dock inte när det gäller själva slutsatserna. Där finns det ganska många saker att säga.

Det finns väldigt mycket hyllningar, fru ordförande, till det rättsliga och polisiära samarbetet, som vi inte stöder. Jag tycker att de går för långt även för regeringens ståndpunkt, men det får nog Cecilia Malmström svara på själv. Det finns hyllningar till EIT och Galileo, som statsrådet vet att vi inte stöder. Det finns också en allmän hållning i fråga om klimatförändringar. Jag tycker att Sveriges regering bör försöka tuffa till skrivningarna med tanke på Balitoppmötet. Det borde inte vara omöjligt.

Sedan förstod jag inte vad som sades om det här med hållbarhetsstrategin. I underlaget står det att den finns med, men jag uppfattade att statsrådet sade att den nu var borttagen och att regeringen vill ha tillbaka den. Är det rätt uppfattat? I så fall stöder jag regeringen i den ståndpunkten, att man ska försöka få tillbaka den till slutsatserna, så att den blir klar så fort som möjligt.

När det gäller de yttre förbindelserna saknar jag slutsatser om toppmötena EU–Kina och EU–Indien, som också har varit. Här står bara att det ska vara EU–Brasilien. Jag tycker gott att man kan lägga till vad som hände i Indien och Kina också, för det är viktiga länder.

Anf. 10 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Tack för att Ulf Holm och jag ändå är överens i några frågor! Det stämmer att man nästan av utrymmesskäl, tror jag, har lyft bort det här om hållbarhetsstrategin. Men vi vill gärna ha med det. Vi tycker att det är viktigt att det finns en referens. Det går ju till så att man hänger upp saker på vissa tidtabeller och så vidare. Finns det inte med är det lätt att det faller bort, så vi agerar för att det ska kunna komma in.

Om jag då kort får återgå till det här mandatet kan jag säga att vi har varit väldigt aktiva i det korta mandatutkast som nu finns, just för att se till att vi inte ska diskutera institutionella frågor – det har vi ju nu gjort inom ramen för det som ska undertecknas på torsdag nästa vecka. Vi har också varit väldigt angelägna om att de åtaganden som man har gjort inte ska ifrågasättas, så att inte frågan om Europas gränser ska diskuteras. Det har ju varit en fråga som Sverige har drivit väldigt mycket tillsammans med en del andra länder.

Det kan säkert bli någon mindre justering, men så som det ser ut nu har vi uppfattat det som att vi har fått garantier och som att man från fransk sida inte motsätter sig öppnandet av den här konferensen med Turkiet som ska inledas den 18 december.

Mandatet har varit det viktigaste för att se vad gruppen just ska syssla med. Vi för naturligtvis diskussioner också med våra vänner i de nordiska länderna om representationen. Det kan vara precis så som Ulf Holm säger, att det kan vara angeläget att vara med för *damage control* – om jag uttrycker mig lite vårdslöst. Men det kan också vara så att man kommer överens med några länder om *en* bra kandidat som skulle kunna bevaka gemensamma intressen för länder som står varandra nära, till exempel våra nordiska länder.

Vi har inte riktigt landat där ännu. Mandatet har, som sagt, varit det viktigaste, att se till att den här gruppen, om den nu ska komma på plats, inte får ett mandat som väsentligt står i strid med det som vi kämpar för i detta. Den här gruppen har också en väldigt stark inrikespolitisk dimension i Frankrike, måste man säga.

När det gäller en del slutsatser är det en del kända skillnader mellan oss här. Texten när det gäller migrationsfrågorna är inte slutförhandlad ännu. Vi får se. Det finns två väldigt starka läger som står mot varandra. Vi tillhör det läger som tycker att migrationen på det stora hela är positiv, att det är viktigt att vi samarbetar kring de här frågorna, att vi får en europeisk strategi, att man också ser möjligheten till legal organiserad migration inom Europa. Sedan finns det ett läger som snarare bara ser det som ett problem att bekämpa den illegala migrationen.

När 27 länder ska försöka förhandla om slutsatser får man försöka koka ned det i en kompromiss som de flesta kan leva med. Och det är, som sagt, möjligt att det blir ytterligare förändringar på det här området.

Det är ingen tvekan om vilken linje Sverige står för här. Den tror jag ändå att vi har ganska gott stöd för i nämnden.

Anf. 11 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Får jag komplettera när det gäller frågan från Ulf Holm beträffande de yttre förbindelserna. Det kommer att omnämnas, och det är inte bara Kina och Indien. Det är också Brasilien, som du nämnde. Sedan är det Ryssland, Ukraina, Asean och Afrika. Sedan har då Portugal på grund av

Anf. 12 ULF HOLM (mp):

Jag förstår att regeringen kanske inte delar alla mina åsikter eller Miljöpartiets åsikter. Det kan jag förstå. Men jag tycker fortfarande att ni särskilt bör titta på avsnittet om rättsliga och inrikes frågor, migrationsfrågor. För visst står det där att det ska baseras på efterfrågade yrkesroller och inte allmän migration? Det står också att man särskilt ska titta på skydd av barn, att det ska finnas med en ståndpunkt om detta. Det vet jag inte heller riktigt vad det innefattar. Jag har inte hunnit kolla i den senaste versionen nu på morgonen. Men det står i regeringens underlag till nämnden om att ”välkomna det arbete som pågår inom rådet och kommissionen vad gäller skydd av barn”.

Anf. 13 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

När det gäller migration är det en skillnad där. En del länder har ju redan börjat med det här bilaterala samarbetet om utbyte av arbetskraft inom vissa begränsade yrken. Från svensk sida har vi varit väldigt tydliga med att deklarerat att vi vill ha ett bredare samarbete. Det är också den typ av lagstiftning som vi förbereder i Sverige, och den kommer vi att argumentera för.

Om en del andra länder bilateralt väljer att göra så här kanske det inte är så mycket vi kan göra åt det. Men vi har varit väldigt tydliga med att vi gärna – och det här är en fråga som kommer att diskuteras de närmaste åren, under 2008 och 2009 – vill ha det bredare upplägget.

När det gäller barnen blev jag också lite osäker. Kan jag få bläddra lite grann och återkomma alldeles strax, så att jag inte säger något felaktigt?

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Ja. Då kan vi ta lite andra frågor under tiden.

Jag vill också fråga om migration. Det står ju på s. 3 i slutsatserna en ganska bra skrivning, men den står inom parentes. Man hänvisar till rådsslutsatserna som antogs den 4 december, om nyttan med migration, som *acknowledge that migration can have a significant impact on tillväxt med mera*.

Jag vill också fråga – det har Ulf Holm delvis gjort – om det politiska läget när det gäller sådant. Det är angeläget att sådana där skrivningar faktiskt står kvar. Och är de antagna förut kan man ju hänvisa till det, om inte annat.

Sedan vill jag fråga om Östersjön som är nämnd på s. 14 i slutsatserna. Jag är medveten om, som statsrådet också har sagt, att det är Coreper i dag. Vi samråder med statsministern på onsdag också. Sådant här är rörlig materia in i det sista. Men just därför vill jag fråga om status på skrivningen om Östersjön. Det är angeläget ur svensk synpunkt att få med en sådan redan nu, så att sådana frågor inte plötsligt trillar ned uppifrån under vårt ordförandeskap. Då går det ju inte. Det är angeläget att börja så tidigt som möjligt. Det står inte inom parentes men väl lite kursivt och grått. Då undrar jag vad det har för status och kan få för status.

Det är bara att skicka med att jag hoppas att den är så hög och god som möjligt.

Anf. 15 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

När det gäller Östersjön finns det med i utkastet inför Coreper i eftermiddag. Det har vi fått bekräftat. Det kommer att finnas med en referens till vår Östersjöstrategi. Det är en fråga som Sverige driver väldigt hårt, att vi ska ha en Östersjöstrategi på europeisk nivå, att det är kommissionen som ska bära ansvaret för den, så att säga, så att den får den statusen. Det kommer att finnas med. Det hade fallit bort. Det har vi varit noga med att påpeka, så det kommer att finnas med.

När det gäller migrationens positiva aspekter också för globaliseringen kan jag meddela att vi glädjande nog också har fått in en sådan referens i globaliseringspapperet, just att det finns en sådan aspekt. Vi hoppas att det kommer att finnas kvar också i slutsatserna när det här är färdigt och genomtröskat, kanske senare i kväll.

Anf. 16 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag ser att på rådsmötet kommer frågan om EIT att tas upp igen. Vi har diskuterat den många gånger. Jag ska inte upprepa argumenten för vårt motstånd mot det. Jag ska bara påminna om att det här välkomnandet av att det här institutet nu inrättas, som kostar 20 miljarder kronor som i sin helhet tas från riktig forskning, inte är någonting som det råder uppslutning bakom.

Jag vill också kosta på mig reflexionen att instämma med vice ordföranden i förvåningen över reaktionen i fråga om reflexionsgruppen. Jag tycker att det var en beklämande svag attityd till denna viktiga grupp.

Anf. 17 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Jag får börja med att i vanlig ordning anmäla avvikande mening under punkt a och lyfta fram den avvikande mening som vi redan har lämnat in i socialförsäkringsutskottet under punkt b rörande migration, rättsligt och polisiärt samarbete och kopplingen som man gör mellan olaglig invandring och svartjobb.

Sedan har jag två frågor. Den första gäller Lissabonfördraget, som ändå kommer att stå på dagordningen. Nu när vi har haft möjlighet att gå mer på djupet i det här fördraget kommer det också upp mer och mer kritik runt oklarheterna, i synnerhet när det gäller kompetensfördelningen i det nya Lissabonfördraget.

Jag läste en intervju med Sloveniens EU-ambassadör som menade att det fanns uppemot 40 områden där det råder oklarheter just när det gäller kompetensfördelning och att det behövde redas ut inför framtiden.

Ett sådant område som har lyfts fram som är synnerligen oklart är förhållandet mellan den höge representanten för utrikespolitik och kommissionären som har ansvar för handel och bistånd. Där de har överlappande kompetensområden är det oklart vem som ska göra vad och vem som står över den andre.

Det skulle vara intressant att höra vad regeringen har för strategi – för det här handlar trots allt om grundlagstext – för att klargöra kompetensfördelningen i ett sådant här avgörande dokument.

Jag har också en fråga under Yttre förbindelser. Statsrådet nämnde snabbt att man också kommer att diskutera ytterligare åtgärder för att uppnå millenniemålen.

Det är möjligt att jag inte riktigt har hittat rätt i dokumenten här, men det skulle vara intressant att höra vad detta innebär, för jag har inte sett några skrivningar om det.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag vill bara uppmärksamma Hans Linde med flera på att vi egentligen inte samråder om fördraget nu eftersom det inte är någon beslutspunkt på toppmötet. Visst ska de åka till Lissabon och skriva på, men i övrigt är det faktiskt färdigt nu. Ratifikationen blir en fråga som vi och det sammansatta utskottet får anledning att återkomma till. Jag vill bara skicka med detta, men det är naturligtvis fritt för statsrådet att kommentera detta.

Anf. 19 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Socialdemokraterna och regeringen är nog helt överens om att vi helst hade velat slippa den här gruppen. Det är en uppfattning som jag bedömer att de flesta andra länder delar. Nu kommer gruppen att finnas. Det kommer att vara en grupp med tio tolv personer. Då kan inte 27 medlemsländer vara representerade.

Poängen med att inte ha alla 27 representerade är att det blir en liten grupp som agerar. Det finns många grupper som tänker om Europas framtid. Det här är en grupp. Om man har en 27-medlemsgrupp blir det hela EU:s grupp, och det blir slutsatser där man kompromissar – det är trevligt om Leif Pagrotsky lyssnar när jag svarar – och då kommer alla länderna att vara bundna av det som gruppen kommer fram till. Nu blir det en grupp vars slutsatser man kan välja att ta hänsyn till eller inte.

Man kan ha olika strategier. Antingen kan man hårt driva kravet på en svensk kandidat till varje pris. Det kommer att vara 17 länder som inte har någon kandidat. Eller så kan man samtala med till exempel nordiska grannar för att försöka hitta en gemensam och bra kandidat som kan bevaka de intressen som jag tror att det finns ganska stor överenskomelse om i den här församlingen och i, till exempel, nordiska grannländer. Vi har inte riktigt landat där än, så det är inte så att vi hyser en beklämmande nedlåtenhet mot gruppen, utan vi diskuterar olika strategier om vad som är bra.

Diskussionen om EIT är väl känd. Vi tycker ändå att slutsatserna har blivit bättre än tidigare. Det handlar om ett nätverk.

När det gäller millenniemålen hänvisar man till en rapport som kommissionen ska ta fram 2008. Man välkomnar den rapporten och ser fram emot den, men det finns inget mer detaljerat.

Ulf Holms – eller var det ordförandens? – frågor om barnen får vi nog återkomma till och svara nämnden under eftermiddagen. Vi har inte riktigt lyckats få någon klarhet i frågan.

Till sist: Det är riktigt att det inte är Lissabon som det ska samrådas om här. Vi håller på att ta fram en svensk översättning som ska vara klar alldeles före jul och skickas ut som en departementspromemoria. En del texter kommer att vara klargörande. Det är mycket riktigt så att den exakta kompetensen och arbetsfördelningen mellan de båda personer som

2007/08:13
7 december

ska utses – alltså den permanenta ordföranden och den utrikespolitiska representanten – inte är fördragsreglerad, inte heller när det gäller det roterande ordförandeskapet eller övriga positioner. Detta får man politiskt föra fram.

Vi tror att det 2009, om fördraget då är ratificerat, kommer att falla ganska mycket på det svenska och tjeckiska ordförandeskapet att försöka klarlägga detta och jobba med olika scenarier tillsammans med de andra medlemsländerna. Det är helt riktigt att mandatet inte fastslås helt klart i fördraget sådant det är skrivet.

Detta får också konkreta implikationer för det svenska ordförandeskapet. Naturligtvis har vi alltid intresse av att försöka klargöra detta så snart som möjligt.

Anf. 20 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag tycker att jag måste kommentera detta konstiga inlägg. Det inrättas alltså en grupp som statsrådet tycker inte behövs. Den gruppen kan komma att spela en viktig roll. Det vet man inte i förväg. Det är mycket möjligt att den blir jätteviktig och kan förändra hela EU. Sådant har hänt förut.

Vad som förvånar mig är att Europaministern i en regering som säger att man vill vara med i Europas kärna säger att eftersom inte alla kan vara med i gruppen ska inte heller vi vara med. Vi låter de andra tio, som anses vara ledande i Europa, sköta detta, och så får vi se vad som händer. Man upphöjer till princip att om alla inte kan vara med så ska vi låta bli. Vi ska inte räcka upp handen och anmäla vår kandidatur. Vi gillar inte detta, alltså får de sköta det själva. Europas framtid får någon annan ta hand om. Sedan får vi rösta för det som blir.

Detta tycker jag är en otroligt svag attityd! Jag är förvånad över att den framförs så naket här vid bordet.

Anf. 21 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Jag är också förvånad. Om de flesta inte vill ha den där reflexionsgruppen kan jag inte begripa varför den finns till. Det tyder på en ganska dålig argumentering från vår sida, från de 20 länder som inte vill ha den, mot de sju som vill.

Jag förvånas också över den icke-strategi som regeringen verkar ha inför diskussionsgruppen. Jag delar Leif Pagrotskys åsikt. Det kan tyvärr bli en viktig grupp. Det vet vi inte i dag. Och då måste det finnas någon strategi att Sverige antingen ska delta i gruppens arbete eller försöka minimera de uppdrag som reflexionsgruppen ska få. Man verkar inte ha gjort något av detta.

I de delar som jag uttrycker kritik vill jag anmäla avvikande mening när det gäller upplägget inför EU-toppmötet.

När det gäller den sista frågan, om barn, kan man läsa i Regeringskansliets utskick på s. 2 under punkt B, sista meningen: "Europeiska rådet föreslås också välkomna det arbete som pågår inom rådet och kommissionen vad gäller skydd av barn." Jag har ingenting emot skydd av barn, men jag skulle vilja veta vad det innefattar att EU ska göra.

Jag ska kommentera ordningsfrågan. Olika partier har sagt olika saker om varför de anmäler avvikande mening. Vi kommer att notera avvikande meningar i protokollet. Sedan kan politiker, forskare, journalister och andra så att säga lägga pussel med hjälp av de stenografiska uppteckningarna från nämnden. På detta sätt får vi göra när vi har en så stor och brokig materia att ta ställning till. Jag har noterat de avvikande meningarna i berörda delar från s, v och mp.

Anf. 23 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Jag kan försäkra dig, Leif Pagrotsky, om att Sverige gör sitt allra yttersta för att tillhöra Europas kärna. Vi har varit otroligt aktiva när det gäller att påverka mandatet till reflexionsgruppen. Vi har också varit mycket aktiva när det gäller globaliseringsdeklarationen, som jag vet är en fråga som ligger Leif Pagrotsky mycket varmt om hjärtat med tanke på hans tidigare karriär. Vi ligger verkligen inte på latsidan.

Man ska inte anta gruppens sammansättning på fredag utan bara dess mandat. Om nu gruppen ska bestå av tio, tolv personer kan man ju, innan man nominerar en svensk person, försöka samtala med de länder som man vet är likasinnade och kanske enas om en gemensam kandidat. Det kan bli en svensk, men det kan också bli en person från ett grannland, om vi är ett antal länder som tillsammans känner att denna person är bra och kan företräda oss. Vi vet att alla länder inte kommer att bli representerade. Då är detta en strategi. Det kan finnas duktiga personer i våra grannländer, men vi kan också enas om en svensk. Det viktigaste är ju vilken linje personen företräder och inte vilken nationalitet personen har. Detta antar jag att vi kan vara överens om. Vi samarbetar ändå tillsammans i Europa.

När det gäller gruppens mandat har vi varit mycket aktiva och fortsätter att vara det för att se till att den inte ska få den typ av begränsningar eller riktlinjer som vi inte vill. En grupp som diskuterar ett antal viktiga framtidsfrågor kan naturligtvis vara användbart. Det kan komma intressanta slutsatser. Men det är en form av ad hoc-grupp. När slutsatsen väl ligger på bordet inför juni 2010 får vi se hur den ser ut.

Detta är ett sätt – om än kanske inte det allra smidigaste – att försöka komma förbi den olyckliga blockering som finns i frågan om förhandlingar med Turkiet.

Anf. 24 JOHAN LINANDER (c):

Jag vill bara kort ta upp detta med skydd av barn. Enligt den information som vi i justitieutskottet fick från Justitiedepartementet för några månader sedan handlade det om att Portugal hade ett initiativ. Vi känner ju till fallet med den engelska flickan som försvann i Portugal. Initiativet handlade om ett gemensamt arbete med försvunna barn. Man skulle ha ett gemensamt register och en hemsida, så att det skulle bli lättare att hitta ett försvunnet barn om det fanns i en annan del av EU. Som jag minns det var det detta som var Portugals förslag. Om det är detta som är aktuellt här vet jag inte, men det skulle kunna vara det.

Anf. 25 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Jag menade inte att försöka ducka i den här frågan. Vi försöker hitta mer konkret information om detta. Det ringer en liten klocka om att Portugal håller på med just ett sådant här register. Det kan vara det som ärendet gäller. Men vi tittar på detta och får återkomma under dagen så att Ulf Holm får korrekt information.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Vi noterar avvikande meningar i nämnda delar från s, v och mp.

Vi återkommer till toppmötet med statsministern på onsdag. Om det kommer nya varianter innan dess kommer de nämndens ledamöter till handa. Innan vi går in på nästa punkt ska jag nämna papperet om Afrika-toppmötet som nyss delades ut. Det syftar på ett toppmöte som vi har samrått om förut och som pågår nu. Det är alltså inte föremål för samråd i dag, men den som vill kan naturligtvis ställa frågor om det under Övriga frågor under punkten Yttre förbindelser.

Nu ska vi gå till punkt 5, 2007 års utvidgningspaket. Här föreligger utkast till slutsatser. Nämnden har också fått kommissionsmeddelandet som ligger till grund för detta. Även detta informerades utrikesutskottet om i går. Innan statsrådet Malmström lämnar lokalen kan jag fråga om det är några särskilda A-punkter eller andra frågor som berör henne. Nej. Då tar vi dem sist. Tack för i dag, statsrådet!

Nu går vi in på frågan om utvidgningspaketet. Kabinettssekreteraren, varsågod!

Anf. 27 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Som statsrådet Malmström förklarade när vi diskuterade visemansgruppen – visemans- och visekvinnogruppen – finns det en koppling mellan mandatet för gruppen och nästa möte om Turkiets anslutning, som planeras till den 19 december. Ursprungligen var ju den franska tanken att gruppen enbart skulle syssla med Europas gränser, men det är borta nu. Man ska öppna två kapitel vid Turkietmötet, ett om hälsa och konsumentfrågor och ett kapitel om transport. Dessa frågor förblir kopplade, och det är Frankrike som har gjort det.

I det vi fick på bordet för ministrarna finns kommissionens årliga utvidgningsrapport. Sedan finns utkast till slutsatser. De är fortsatt öppna. De har varit föremål för en väldigt animerad diskussion i Coreper, och den fortsätter i dag. Frågan är därmed fortfarande öppen tills ministrarna förhoppningsvis kan klubba någon form av överenskommelse på måndag.

I det utkast som man nu diskuterar finns en hel del som är överenskommet, bland annat detta om betydelsen av utvidgningen när det gäller att främja fred, demokrati och stabilitet på den europeiska kontinenten, liksom betydelsen av utvidgningen också för handel, investeringar och ekonomisk tillväxt. Det finns också en passus om att västra Balkan har sin framtid i Europa. Det är ett särskilt moment i EU:s utvidgningsstrategi. Man upprepar det kända mantrat om att förhandlingarna i hög grad beror på de framsteg som kandidatländerna själva gör och takten på deras eget reformarbete. Man understryker betydelsen av den korrekta, strikta

men ändå rättvisa konditionaliteten. Sedan lyfter man fram några nyckelområden som är gemensamma för länderna i piplinan, nämligen statsförvaltning, judiciella reformer och kampen mot korruption.

Man har två avsnitt om de kandidatländer som det i första hand är frågan om, nämligen Turkiet och Kroatien. Till Turkiet ger man en eloge för det genomförda valet, som rådet menar skedde i enlighet med klassiska europeiska demokratiska normer och med full respekt för de demokratiska standarder som råder i Europa. Detta menar man är en god ansats för det fortsatta reformarbetet i Turkiet.

Men man konstaterar också att det är begränsat med framsteg när det gäller politiska reformer i Turkiet under 2007, och man uppmanar Turkiet att gå vidare med detta. Inte minst lyfter man fram möjligheten till förändringar i konstitutionen som kan ge fotfäste för att ta sig an frågor som yttrandefrihet, religionsfrihet och andra grundläggande friheter som behöver tillföras i den turkiska konstitutionen. Även där talar man om behovet av judiciella reformer och om olika former av åtgärder för minoriteternas rättigheter, kulturella rättigheter, kvinnors rättigheter, barnens rättigheter, fackföreningarnas rättigheter och om civil kontroll över det militära etablissemangen.

Avslutningsvis på Turkietavsnittet talar man också om solidaritet med Turkiet vad gäller de olika terroristattacker som Turkiet har varit föremål för från PKK från andra sidan gränsen i Irak.

Helt slut är inte Turkietavsnittet. Där har också >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< drivit att man ska ha skrivningar om goda grannskapsrelationer och möjligheten att gå till skiljedom genom Internationella domstolen>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Man uppmanar Turkiet att genomföra Ankaraprotokollet om förbindelserna med Cypern och utsträckning av tullunionen dit. Det gäller slutligen också skrivningar om Cypern och den så kallade Gambariprocessen, även kallad 8 juli-processen, som en väg mot en lösning av Cypernfrågan.

Vad sedan gäller Kroatien finns det skrivningar som allmänt pekar på de framsteg som Kroatien har gjort. Men man erinrar samtidigt om att det finns en hel del kvar att göra när det gäller de administrativa reformerna. Det gäller korruptionen, ekonomiska reformer, minoritetsrättigheter, och man understryker naturligtvis betydelsen av samarbete med Internationella domstolen för före detta Jugoslavien, ICTY. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Den här texten förblir öppen. Vi har fortsatt en batalj mellan de två tankeskolorna. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Om detta kommer en diskussion att handla också på måndag.

Vi har menat att det är väldigt viktigt att vi står fast vid de åtaganden som rådet har gjort oktober 2005 när förhandlingarna började och december 2006 när de återupprepades och rekonfirmerades. Vi är också angelägna att redan här skriva in, för att vara helt säkra på vår sak, att det ska bli en anslutningskonferens med Turkiet den 19 december.

Cypern har bett att få återkomma för sin del vad gäller ett antal skrivningar om Cypernfrågan. Vi har med andra ord bäddat och laddat för en ganska intensiv diskussion på måndag innan texten landar.

Anf. 28 GUSTAV BLIX (m):

Fru ordförande! Jag tackar för en bra genomgång. Det är glädjande att konstatera att regeringen fortsätter att arbeta med att bevaka den breda enighet vi har i Sverige om hur viktigt det är att vi lever upp till de åtaganden vi har gjort vad gäller utvidgning och att vi fortfarande har ett perspektiv på utvidgningsfrågan.

Det är bra att Kroatien, Turkiet och även de andra länderna i huvudsak på västra Balkan nu är föremål för diskussion. Min fråga ligger lite utanför dokumentet och den här frågeställningen men väl i linje med utvidgningsprocessen. Det gäller det vidare perspektivet bortom dessa länder, till exempel Ukraina och Georgien, och de diskussioner som finns där om att vi även i grannskapspolitiken ska kunna ha ett medlemskapsperspektiv.

Anf. 29 SUSANNE EBERSTEIN (s):

När man hör den lista på förändringar som EU kräver av Turkiet kan man tänka sig hur det vore om man sitter i Turkiets situation och fundera lite över om det verkligen är värt priset att komma med i EU. Jag undrar om Turkiet har förskjutits i sin ståndpunkt till att vilja komma med eller inte.

Anf. 30 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har också en fråga om Turkiet. Det gäller vad du uttalade om att det finns ett stöd för Turkiet mot terrorattackerna från PKK. Innebär det stödet också indirekt en acceptans av den turkiska regeringens beslut att man ska kunna gå in i Irak för att kunna bekämpa PKK där?

Anf. 31 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vad gäller det vidare perspektivet återkommer jag till det när vi kommer till dagordningspunkten om grannskapspolitiken. Låt mig redan här och nu säga att diskussionen om Ukraina framför allt har gällt just grannskapspolitiken som en väg mot ett europeiskt perspektiv.

Där har de två tankeskolorna som jag nämnt brutits mot varandra. För oss är det ett sätt att driva på ett närmande till Ukraina som i vårt perspektiv ska kunna sluta med medlemskap. För dem som är mot utvidgningen eller i varje fall vill bromsa utvidgningsperspektivet är det någon form av i stället för. Det är steget, medan vi ser det som *ett* steg mot medlemskap.

När vi förbereder vårt eget ordförandeskapsprogram för år 2009 är det ett av de moment i grannskapspolitiken som vi vill kunna driva vidare. Där ligger det långsiktiga resultatet i vad länderna i fråga själva gör vad gäller sitt närmande till Europa. Det handlar om hur de arbetar med sitt reformarbete, delar våra värderingar och lägger sig i läge, om jag uttrycker mig så, för ett kandidatlandsperspektiv.

Finns det ett turkiskt intresse? Jag var själv i Ankara nyligen omedelbart efter det att kommissionen hade lagt fram sin utvidgningsrapport. Det var alldeles tydligt av de uttalanden som gjordes av premiärministern Erdogan och även av regeringen att svaret är ett obetingat ja på denna fråga.

Det var tydligt att kommissionens rapport välkomnades. Regeringen förklarade att man var medveten om sina tillkortakommanden och beho-

vet av reformer. Man ville på ett tidigt stadium omedelbart efter att kommissionen lagt fram sin rapport visa färdriktningen inför den turkiska opinionen mot ett ja. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Färden går vidare vad Turkiet anbelangar.

Det vi dock har anledning att påpeka, och det gör naturligtvis medlemsstaterna i EU, är betydelsen av att Turkiet nu efter detta genomförda val tar tag i sitt reformarbete. Där kom en första signal från den turkiske justitieministern. Han sade att han vill ta itu med den berömda 301 § i konstitutionen som handlar just om minoriteter och yttrandefriheten.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Vad gäller Turkiet kan jag nämna så att kabinetssekreteraren hör det att vi kommer att fortsätta att följa frågan i nämnden. Vi kommer säkert att återkomma till den, däribland inom ramen för en studieresa i februari. Det är en mycket angelägen fråga för nämnden.

Det är samråd om slutsatserna och ett ståndpunktsbeslut. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till frågan om yttre förbindelser. Där har vi först den nämnda grannskapspolitiken. Här ska det komma en framställning av kommissionen. För vår del är det ett uppläggsbeslut. Vi hade frågan i nämnden senast i juni då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt.

Anf. 33 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Den här gången är det ingen beslutspunkt för ministerrådet utan det är en diskussionspunkt. Det kommer i huvudsak att handla om en presentation från kommissionens sida av sin rapport som lades fram alldeles nyligen den 5 december. Där redogörs för de framsteg som gjorts sedan meddelandet om att stärka grannskapspolitiken presenterades i december förra året.

Där framhåller man vidare de arbeten som krävs för att maximera instrumentets genomslagskraft. Medlemmarna uppmanas till fortsatta ansträngningar för att stärka grannskapspolitiken vad gäller ekonomisk integration, personers rörlighet, regionala konflikter, politisk dialog, sektorsreform samt finansiellt samarbete.

Vi välkomnar från svensk sida det meddelandet. Vi vill driva det vidare. Som jag nämnde tidigare vill vi också ha det som en av de frågor vi driver under det svenska ordförandeskapet år 2009.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Där bröts som brukar ske i EU de protektionistiska krafterna kontra frihandelskrafterna i EU och öppenhetsivrarna. Det blev inte lika mycket som vi hade hoppats. Det finns naturligtvis också brytningarna mellan nord och syd. ENP omfattar såväl Östeuropa som Medelhavsländerna. Det blir alltid en kamp om budgetpengarnas allokering mellan nord och syd, och alla har sina anhängare. Det bidrog också till att dämpa framstegstakten.

Vi välkomnar nu de resonemang som finns i kommissionens rapport om en fördjupning av samarbetet inom handel och ekonomisk integration. Det handlar mycket om fördjupade allomfattade frihandelsavtal med

de länder som kommer att ha avslutat sina WTO-förhandlingar och är fulla WTO-medlemmar.

Sedan gäller det personers rörlighet och migration. Vi är starka anhängare av nödvändigheten att gå vidare med olika former av visumlättnader för att underlätta personers rörlighet. Även det är en kontroversiell punkt.

Det gäller också det finansiella samarbetet. Där finns nu två faciliteter. Det finns dels den så kallade *government facility* som är till för att stödja demokrati, mänskliga rättigheter och styrelseskick på 50 miljoner euro om året. Sedan finns det investeringsfaciliteten. Där räknar man med ett antal miljoner. Totalt blir det 700 miljoner euro på sju år för olika former av investeringar i grannländerna.

Sedan har man haft handlingsplaner land för land. Nästa år upphör avtalen med Israel, Moldavien och Ukraina. Kommissionens förslag är att man rullar vidare dem ett år och under den tiden förbereder sig för att kanske kunna gå vidare med lite uppgraderade avtal.

Vi har från svensk sida tillsammans med Österrike och Ungern föreslagit och lagt fram papper om detta att vi nu inte minst ska ta oss an Moldavien och försöka uppgradera det, om nu Moldavien gör de reformer vi gärna vill se. Det kanske också riksdagen hade känslan av när Moldaviens talman nyligen var här i Stockholm.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Det här är diskussionsfrågor, och det blir ett mjukt beslut. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i den här frågan.

Vi går till punkt 3 om ekonomiska partnerskapsavtal. Det föredras av en såvitt jag vet debutant i nämnden, nämligen statssekreterare Gunnar Wieslander, som är statssekreterare hos handelsminister Ewa Björling.

Den här frågan har varit i nämnden förut inför förra Gaercmötet. Då föredrogs den av Gunilla Carlsson. Det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt med avvikande meningar från Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Jag hälsar Gunnar Wieslander särskilt välkommen. Ni är väl bekanta med att underlag är utsänt. Du är välkommen att kommentera det ytterligare, varsågod.

Anf. 35 Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER:

Tack, fru ordförande! Jag ska tala om de ekonomiska partnerskapsavtalen.

Som nämnden vet är EPA-förhandlingarna nu i ett tidskritiskt läge. Det undantag från principen om icke-diskriminering som vi har i WTO upphör att gälla vid årsskiftet. Det betyder att i frånvaro av avtal för de mer utvecklade av AVS-länderna uppstår vissa tullhöjningar på enskilda produkter.

För de minst utvecklade länderna gäller redan tull- och kvotfritt tillträde under initiativet *everything but arms*. Därför beslutades om att tillämpa en interimslösning för att i frånvaro av färdiga EPA:s hitta ett WTO-förenligt sätt att söka undvika störningar i handeln mellan AVS och EU efter årsskiftet.

Det första steget ska vara ett avtal som enbart omfattar marknadstillträde för varor. Steg två kompletteras med förhandlingar kring övriga

utestående handelsrelaterade områden. Detta görs för att nå fram till EU:s mål att skapa breda avtal som stöder utveckling.

Givet den korta återstående förhandlingstiden är detta det enda möjliga WTO-förenliga sättet. Det är därför det är så angeläget att nu få till stånd ett avtal med alla berörda länder.

Det är centralt att inte försämma villkoren för AVS till EU. För att ge en rättslig grund i EU åt varuavtalen ska vi vid rådsmötet anta en förordning. Denna förordning innebär att tull- och kvotfritt tillträde erbjuds AVS-länderna som undertecknat ett interimsavtal. Övergångsperioder gäller dock för socker och ris.

Det är mycket positivt att AVS-länderna nu får detta tillträde till EU:s marknad, och Sverige har varit pådrivande i denna fråga.

Ursprungsreglerna som kopplas till varuavtalen är också ett viktigt element för att utvecklingsländerna verkligen ska kunna dra nytta av det förbättrade marknadstillträdet. Det förslag som kommissionen har lagt fram är inte så bra ur ett utvecklingsperspektiv som vi hade önskat men ändå ett viktigt steg framåt.

Det är också betydligt bättre än många andra EU-medlemsstater skulle vilja se. Vi stödjer förslaget.

Det har dock varit svåra diskussioner om förordningens delar om skyddsklausuler. Vi har från svensk sida argumenterat för vikten av att EU inte höjer ribbor för när skyddsåtgärder kan införas och att de negativa effekterna, när sådana väl införs, begränsas.

Det är betydelsefullt för EU:s trovärdighet att det generösa marknadstillträdet inte undermineras genom omfattande bestämmelser om skyddsklausuler och övervakningsmekanismer. Här hade vi önskat att komma längre.

Samtidigt är tiden knapp, och det är viktigt att vi får den rättsliga ramen för EPA-avtalen på plats. Vi vill därför acceptera förordningen. Det är också viktigt att understryka att utvecklingsstöd är en integrerad del i EPA-processen. EU har ett ansvar att leva upp till våra åtaganden om detta, och vi från svensk sida kommer att ta vårt ansvar.

Vad gäller själva förhandlingarna mellan kommissionen och AVS-länderna har viktiga framsteg gjorts under den senaste tiden. Flera avtal har kunnat slutas bara de senaste dagarna. Mestadels rör det sig om rena varuhandelsavtal, eller i något fall finns förhoppningen att kunna nå en bredare överenskommelse. Vi hoppas därför att vi ska kunna undvika att hamna i en situation där något land drabbas av tullhöjningar för några produkter efter årsskiftet.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Förordningen som det refereras till och som vi beslutssamråder om ligger på bordet, som kanslichefen sade vid sammanträdets början. Jag vill upprepa det dels för att ni ska hitta den, dels för att påminna nämnden om att den är hemlig. När vi är färdiga med den här punkten ber jag er att stoppa den in i den blå mappen så att de ska samlas in efter sammanträdet och inte får fötter på ett sätt som inte är lämpligt.

Anf. 37 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag har två frågor. Det var en intressant redovisning.

Jag skulle vilja höra lite mera om dynamiken i förhandlingarna i förhållande till den stora WTO-förhandlingen. Det är ett väldigt komplicerat spel med olika länder som har olika intressen, de som är på andra sidan bordet men också tredjeländer som inte är med i förhandlingen men som iakttar den noggrant och påverkas möjligen i sitt förhandlande i den stora rundan av det som sker här. Kunde man få en bedömning av hur växel-spelet fungerar, om det underlättar eller försvårar uppnåendet av de övergripande överordnade mål som vi har för WTO-rundan?

Min andra fråga gäller undantagen för socker och ris. Jag skulle vilja höra lite mer detaljerat hur de diskussionerna ser ut, vad det är för tider som nu diskuteras. Jag kommer inte ihåg hur det såg ut i utgångsläget. Dessutom vill jag veta namnet på de länder som vill att de sockerexporterande länderna ska förbli utfattiga. Det gäller naturligtvis också riset.

Sedan har jag sett i tidningarna att det finns ett antal länder i framför allt Afrika som säger att de inte är intresserade av de här avtalen. De tycker att villkoren är kränkande på olika sätt med EU:s krav på det ena och det andra. Jag tycker att kraven verkar rimliga i och för sig. Men jag skulle vilja höra hur ni bedömer motpartens sätt att tänka på andra sidan bordet.

Anf. 38 HANS LINDE (v):

Jag tror att det är frågor som är överlappande. Jag har tre frågor.

Vi fick höra att det finns en förhoppning, att regeringen hoppas att det inte blir tullhöjningar för något utvecklingsland efter årsskiftet. Det skulle vara intressant att höra vad den här förhoppningen innebär. Hur stor är risken att vi kommer att få se tullhöjningar efter årsskiftet? För vilka länder, vilken omfattning finns det risk för att det de facto blir tullhöjningar för utvecklingsländer efter årsskiftet? Det skulle vara oerhört olyckligt och gå i rakt motsatt riktning än vad jag tror att alla i det här rummet vill se.

Den andra fråga jag har gäller att vi åter hör från regeringen att man gärna skulle se att de här avtalen var mer utvecklingsvänliga. Vi har hört uttalanden från regeringen att vi har drivit på något slags mjukare förhållning mot utvecklingsländerna i förhandlingarna tillsammans med Storbritannien. När man hör det får man en bild av att Sverige har varit väldigt drivande i de här förhandlingarna och haft de fattigaste ländernas bästa för sina ögon. Däremot när vi läser i den rapport som omtalas och som ligger i den blå mappen ser jag till exempel att när det gäller generella reservationer är det bara >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Då undrar jag lite: Vad är den starka linje där som skulle vara så utvecklingsvänlig? Vad är det för linje man har drivit tillsammans med Storbritannien?

Min tredje fråga är egentligen samma fråga som Leif Pagrotsky hade. Jag anser att den kritik som kommer från Afrika på många sätt är berättigad. Det har kommit information om att bland annat Namibia och Sydafrika valt att dra sig ur avtalen. Det är otvetydigt ett ganska stort frågetecken runt retoriken från svensk regering om att de här avtalen skulle vara så gynnsamma för Afrika. Om afrikanska ledare inte är intresserade att vara med då finns det någonting som tyder på att det inte är så gynnsamt för de länderna.

Anf. 39 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har lite grann samma invändningar som Hans Linde, och jag skulle också vilja veta lite mer om Sveriges position. Ett antal länder har drivit att man ska mjuka upp, eller man uttrycker åtminstone en oro över det nya förslaget. Jag tycker i och för sig att det är bra att vi inte har pressat fram det, så att allting skulle vara klart till den 31 december som tidsplanen var från början, utan att det ändå finns någon form av öppning att dra ut på det lite längre tills AVS-länderna själva är med på tåget. Ändå känns det som att man försöker pressa fram det, och man gör det på olika sätt.

Det finns ett antal länder som uttrycker oro över det, men Sverige är inte med. Det borde vi vara egentligen. Beror det på att vi har olika syn på hur utveckling bäst sker i de här länderna, eller är det helt andra ekonomiska utgångspunkter? Det skulle jag vilja veta lite grann om.

Anf. 40 CARL B HAMILTON (fp):

Jag kan inte avstå från att notera att när man försöker få det här WTO-kompatibelt är det ett sätt att bryta gamla koloniala handelsmönster. Samväldesländer och andra har preferenser i Europa, franska kolonier har preferenser i Europa. Det är någonting som i grunden är gott. Man säger att tullhöjningar vore oerhört olyckliga. Ja, det är de för de länderna, men för de länder som har varit i en diskriminerande situation på grund av koloniala handelsöverenskommelser i 50 år är det inte så dumt. Det är det ena.

Det andra är den diskussion som Leif Pagrotsky och jag har haft några gånger, och där vi är överens, att man får vara otroligt försiktig med att säga att länder pressas. Länder säger att det är olyckligt. De länder som vi här avser är många gånger styrda av regimer som inte nödvändigtvis har sina medborgares intressen i främsta rummet, utan de är stödda av starka interna intressen som gärna ser att det är skydd för lokal produktion. Frihandelsförpliktelserna är många gånger till förmån för konsumenterna och medborgarna, men inte för stora jordägare, fabrikanter av de få industrivaror som finns i till exempel afrikanska länder.

Min tredje synpunkt är att det som jag tycker är dystrast i den här diskussionen, som Leif Pagrotsky också var inne på med Doharundan, är Hillary Clintons uttalande den senaste veckan om att det här med frihandel inte är så viktigt ändå.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Jag skickar med att om man vill namnge enskilda länder i sådana här känsliga förhandlingssituationer får man väldigt gärna göra det i nämnden. Vi är vana vid hemligt material som bekant, och vi har också möjlighet att hemligstämpla enstaka ord och ibland hela meningar i de steno-grafiska uppteckningarna efteråt. Syftet är att här inne kunna vara öppen och ärlig i förhandlingsskedet.

Anf. 42 Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER:

Det ska bli. Det är en liten utmaning att svara på frågorna.

När det gäller den första frågan om hur kopplingen är mellan WTO och EPA-processen finns det en självklar koppling. Det bygger på en

harmonisering och just den anmälan från länder utanför som tycker att det inte var förenligt med WTO-reglerna.

När det gäller socker och ris kommer jag snart att få svar från Kajsa B Olofsgård som tittar i handlingarna vilka det är och vilka år.

Motpartens syn på detta är att när de skriver på EPA-avtalet sjunker samtidigt deras tullar och kvoter mot europeiska varor. I och med detta ser de att de kan bli av med en av de stora inkomstkällorna till staten. Det är oroande för dem. Det ingår i vårt paket att hjälpa dem med tekniska biståndet för att täcka upp det här, plus att det här ju sker gradvis och inte på en gång. Det finns en tidsfaktor också i detta.

Hans Linde hade en fråga om hur stor risken var. Skulle du kunna hjälpa mig?

Anf. 43 HANS LINDE (v):

Jag menar risken för eventuella tullhöjningar vid årsskiftet.

Anf. 44 Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER:

Den risken är lite beroende på. Avtalet går ut vid årsskiftet. De som tecknar avtalet får inga tullhöjningar. Annars får de anpassa sig till det allmänna GSP, EU:s generella tullpreferenssystem. De får inte lika bra villkor som de har just nu.

Vår linje är, precis som Carl B Hamilton tog upp, att vi driver frihandel. Vi vill inte se tullar och kvoter. Vi tror att det blir bättre när vi inte sätter tullar och kvoter.

Bodil Ceballos hade en oro över det nya förslaget, att man försöker pressa igenom det. Det har varit trögt i början, och sedan närmade det sig mot slutet. Det är därför som vi nu jobbar för att få till stånd det här interimsavtalet för att minimera de skador som kan uppstå. Varför vi inte delar oron med de andra är att vi också är oroliga, fast över att man inte håller sig till kommissionens linje, som är en frihandelslinje, att vi ska börja införa en massa undantag, att vi ska lägga på ett antal avgifter och tullar igen.

Anf. 45 HANS LINDE (v):

Jag hade ytterligare en fråga, som inte besvarades. Om Sverige varit drivande i förhandlingarna i mer utvecklingsvänlig riktning, varför syns det då inte i rapporten? Var kan vi se avtrycken av den hållningen från Sverige? Uppenbarligen har flera andra länder haft reservationer och invändningar. Sverige har haft det, vad jag ser, på en punkt av flera.

Jag ska också passa på att anmäla avvikande mening.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 47 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag tackar för svaret. Jag uppfattar inte att vi har olika åsikter om någonting här, utan jag vill bara ta chansen att få lära mig lite mer om vilka bedömningar som görs och hur det går till.

Jag vill påminna om att jag ställde några konkreta frågor om ris och socker som jag gärna skulle vilja ha svar på.

Anf. 48 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill också passa på att anmäla avvikande åsikt.

Det jag var ute efter var också att få veta lite grann om hur vi ser på utveckling. När vi försöker få igenom de här avtalen, i tron att frihandel så mycket som möjligt är det bästa som kan ske för de här länderna, kanske det inte är precis det länderna anser. Jag menar att utveckling i de länderna kommer på ett annat sätt – man måste ha mer tid på sig. Det är det som man hela tiden uttrycker – det upplever i alla fall jag av den information jag får från olika håll och kanter. Man tycker att det går för fort och att man måste få göra det mer på sina egna villkor.

Det var därför jag frågade: Överensstämmer vår syn på utveckling med deras syn på utveckling? Det är väl där som problemet ligger egentligen. Hade de länderna haft samma uppfattning som regeringen, att frihandel löser alla problem, hade de naturligtvis inte protesterat.

Anf. 49 Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER:

Jag tror att det för socker är tio plus tio år som gäller. Skulle du kunna utveckla det, Kajsa B Olofsgård.

Anf. 50 Departementsrådet KAJSA B OLOFSGÅRD:

Det är en ganska komplex förordning. Jag kan gärna lämna mer detaljerad information till Leif Pagrotsky och andra intresserade senare. Men i princip är det övergångslösningar på socker och ris till 2015. Det är två steg. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< har under de senaste förhandlingarna i princip lyckats driva igenom en förlängning av övergångstiden för just socker så att det hamnar på tio plus tio. Det handlar om 1 000 tullfria kvoter under den övergångsperioden. Jag är ledsen att jag inte har alla detaljer klara, men jag återkommer gärna med det.

Anf. 51 LEIF PAGROTSKY (s):

Sverige har alltså gått med på att vi här har en oerhört mycket längre övergångsperiod än vad vi har i *everything but arms* för de fattigaste länderna, där de extremt långa övergångstider som vi gick med på då är på väg att löpa ut. Såvitt jag förstår var det ett väldigt litet antal länder som då stod på de barriaderna, >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Är det så?

Anf. 52 Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER:

Jag måste nog återkomma med ett svar. Vi har ett annat ärende just nu med >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< och det gäller bananer, där det också pågår en sådan förhandling.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Jag vill bara påminna nämnden om att det vi ska göra i dag är att dels informeras om pågående förhandlingar, dels ta ställning till den förordning som ligger på bordet. Vi har säkert anledning att återkomma till andra frågor också.

Anf. 54 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag tackar för möjligheten att bli informerad om pågående förhandlingar. Det är väldigt värdefullt, särskilt när det är frågor som diskuteras intensivt i internationell press på det här området och som hör till EU:s exklusiva kompetens. Det är därför viktigt för EU-nämnden att visa intresse för dem.

Jag uppfattade inte av uppräknningen från början att bananer ingick i det som var tvistigt i den förhandling vi diskuterar nu. Jag vet inte om jag missförstod det, men statssekreteraren sade i sitt senaste inlägg att det pågår en separat tvist om bananfrågan. I uppräknningen var det socker och ris, och då tolkade jag det som att bananerna var utlösta. Det vore roligt att höra.

Anf. 55 CARL B HAMILTON (fp):

Det här är ganska komplicerade handelsproblem och avtal, som har framgått av diskussionen. Samtidigt är de väldigt viktiga inte bara för u-länder utan även för många europeiska länder. Det finns ju substitut – man kan göra betsocker i Europa och rörsocker i tropikerna och så vidare. Jag tycker att det vore väldigt välkommet om till exempel miljö- och jordbruksutskottet tog en särskild övning om de här tropiska produkterna och deras substitut i Europa och hur det påverkar den europeiska jordbrukspolitiken.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Även det har riksdagen säkert anledning att återkomma till. Men för nämndens del i dag börjar vi närma oss beslut vad gäller just förordningen. Vill statssekreteraren lägga till någonting till dessa kommentarer?

Anf. 57 Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER:

Väldigt kort till Bodil Ceballos: Det här är en del, hur vi ser på EPA. Det syftar till utveckling, till partnerskap och till regional integration. Vi anser att det är viktigt att hjälpa EPA-länderna att öka den regionala integrationen, där det finns väldigt mycket kvar att göra. Vi ser det här som ett sätt att hjälpa dem med detta.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen vad gäller förhandlingsläget och går till beslut vad gäller förordningen. Jag finner sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i det ärendet och noterar avvikande mening från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Vi tackar statssekreterare Gunnar Wieslander för i dag. Lycka till!

Då återgår vi till kabinetssekreterare Frank Belfrage angående punkt 4, Västra Balkan. Den frågan har varit i nämnden förut och kommer säkert tillbaka. Sist fanns det majoritet för regeringens ståndpunkt. Även nu ska det antas slutsatser.

Vi kan väl försöka hålla dagens diskussion till det som är nytt sedan sist och uppehålla oss i nuet.

Det är både en diskussions- och en beslutspunkt. Det är en beslutspunkt i form av slutsatser om västra Balkan i sin helhet. Det är på sätt och vis inte några sensationer, inte några spektakulära nya moment, utan det är att föra processen vidare.

Jag nämnde det redan under utvidgningspunkten, nämligen detta att västra Balkans framtid sägs ligga inom Europeiska unionen och man återbekräftar det fortsatta stödet från EU:s sida till regionens färdriktning mot Europeiska unionen, och vidare stödet och engagemanget för stabiliserings- och associeringsprocessen med de olika avtalen. Varje land följer sin egen reformtakt.

Sedan lyfter man fram de särskilda moment som anses viktiga i det sammanhanget. Det är statsuppbyggnad, rättssäkerhet, försoning, administrativa och judiciella reformer, kamp mot korruption och organiserad brottslighet.

Det regionala samarbetet lyfts särskilt fram – det är ett återkommande tema – och goda grannskapsrelationer. Det finns fortfarande lite dissosianser vad gäller personers rörlighet och möjligheten att så småningom gå vidare med visumlättnader, någonting som inte minst vi från svensk sida har funnit väsentligt.

Sedan går man igenom länderna ett och ett. Det är Albanien, och det är Bosnien och Hercegovina. Det går att notera att man efter fortsatta reformer nu har kunnat parafera ett stabiliserings- och associeringsavtal med Hercegovina, Makedonien och Montenegro. För Serbien har man paraferat, och steget vidare mot undertecknande är som bekant upphängt på samarbetet med den internationella domstolen för före detta Jugoslavien. Åklagaren Carla del Ponte har vid flera olika tillfällen haft diskussioner med Serbien, och det handlar ytterst om när man kan fånga in och häkta Mladić.

Vad gäller Kosovo är det kanske det som är diskussionspunkten. Där finns inga slutsatser som är förutsedda, utan där kommer man framför allt att diskutera upplägget inför Europeiska rådet, där det kommer att bli en av punkterna fredagen den 14. Ambassadör Ischinger, som är en medlem i trojkan, kommer att närvara vid Gaerc och ge sin syn på saken. Trojkan har ju avslutat sitt arbete, och det är oklart om de i dag eller på måndag – förmodligen i dag – kommer att leverera sin rapport till FN:s generalsekreterare. Som redan är känt kommer slutsatsen då att vara den att förhandlingsspåret vad trojkan beträffar har uttömts, och nu spelas bollen tillbaka till FN. Generalsekreteraren får rapporten, och vi vet att det med största sannolikhet kommer att bli ett möte med säkerhetsrådet den 19 december.

Det är i det perspektivet som man ska placera diskussionen både på måndag och på fredag i Europeiska rådet, nämligen de olika signaler som EU kan vilja skicka inför säkerhetsrådsdiskussionen. Där är läget utomordentligt flytande, men man kan ändå se vad man kan ana kommer att bli några hållpunkter för Europeiska rådet på fredag, nämligen konstaterandet att trojkan har uttömt sina möjligheter att förhandla vidare och att man naturligtvis beklagar att de två sidorna inte har kunnat komma närmare varandra i kärnfrågan, nämligen statusfrågan för Kosovo. Det kommer säkert också att bli en appell om att avstå från våld och ytterligare spänningar. Samtidigt kommer väl Europeiska rådet att vilja konsta-

tera att man nu måste gå vidare mot en Kosovolösning, ett Kosovo som är byggt på demokrati och ett multietniskt upplägg, och att EU är berett att hjälpa till i den processen.

Sedan kommer säkert också – det är ett viktigt moment i ekvationen – de signaler man kan skicka till både Kosovo och Serbien om deras europeiska perspektiv, vad gäller både Kosovo och diskussionen om att kunna visa för Serbien att det finns en möjlighet bortom stabilitets- och associeringsavtalet. Kandidatlandsstatus är väl den fråga som kommer att särskilt diskuteras.

Vi ser det i andanom – det är det som hela diskussionen handlar om – att vid någon tidpunkt kommer någon form av självständighetsförklaring från Kosovo. Det är den och hanteringen av denna som diskussionen handlar om.

Som utrikesministern brukar framhålla har Kosovo varit angeläget om att betona sin självständighet, men samtidigt är Kosovo beroende både säkerhetsmässigt och ekonomiskt av det internationella samfundet. Därför är någon form av samverkan och samråd med det internationella samfundet utomordentligt viktigt, för att följa upp och hålla en hand över den processen, som så småningom naturligtvis kommer att leda till någon form av självständighet. Det har ju redan varit förutsett i Ahtisaariprocessen, någon form av övervakad, gradvis självständighetsprocess.

Det som naturligtvis kommer att vara särskilt problematiskt är vilket folkrättsligt läge vi talar om, givet att resolution 1244 är på bordet. Vi vet ju inte om säkerhetsrådet kommer att vilja ena sig om någonting nytt eller inte. Det kommer i sin tur att utlösa frågan om den internationella närvaron, både den militära och den civila, och så småningom naturligtvis också frågan hur det internationella samfundet förhåller sig till en självständighetsförklaring vad gäller erkännandeprocessen.

Vi har också tidslinjalerna att beakta, att det kommer att bli ett presidentval i Serbien. Det talas om slutet på januari och början på februari. Det går i två omgångar med 14 dagar mellan. Något konkret datum har ännu inte fastställts. Det är också ett viktigt moment, för det är först när man vet det exakt som man kan fastställa eller se hur någon form av tidslinjal kan läggas ut vad gäller den process som går efter en eventuell självständighetsförklaring från kosovansk sida.

Vi har från svensk sida betonat ett antal saker som är väldigt viktiga. Det är naturligtvis först europeisk enighet för att driva vidare denna process, att försöka skapa någon form av klarhet vad gäller det folkrättsliga, att arbeta för att processen och resan framåt för Kosovo inte ska kantas av våld och militära konfrontationer och naturligtvis att driva vidare frågor som är utomordentligt viktiga, som den regionala ansatsen. Vi vet att det är kommunicerande kärn på balkannivå. Vi har redan sett vissa ansatser till oro i Bosnien. Den regionala utvecklingen och den regionala dimensionen är därför utomordentligt viktiga. Sedan är det naturligtvis de ekonomiska momenten: Hur tillse att tillväxt, sysselsättning och välfärd kan fortsätta att säkras vidare i Kosovo? Det blir också ett väldigt viktigt moment.

Vi har därför bett – det gjorde vi vid förra Gaercmötet – generalsekretären Solana att försöka tänka till kring de frågeställningarna och förbereda för medlemsstaterna någon form av rekommendationer och idéer

Anf. 60 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Vi socialdemokrater anser ju att Kosovo har rätt till självständighet men att man då självklart måste trygga minoriteternas rättigheter och säkerhet.

Jag skulle vilja ställa en fråga. 20 av EU-länderna stöder självständighetstanken. Sju gör det inte. I går blev riksdagsledamöterna inbjudna till Folkpartiet för en manifestation för Kosovos självständighet på Mynttorget. Då undrar jag: Hur är det egentligen med den svenska regeringens hållning? Ståndpunkterna är visserligen trevliga och välvilliga och positiva på många olika sätt, men i den viktigaste frågan tar man inte alls ställning. Tillhör den svenska regeringen de här 20 länderna, eller tillhör man de sju länderna som är emot? Det är min fråga.

Anf. 61 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Först och främst, fru vice ordförande, förekommer det alla möjliga spekulationer över de enskilda staterna. Man kan höra än den ena siffran, än den andra, och det här är en av dem som nämns.

Frågan är helt enkelt för tidigt ställd. Vi är ännu inte i det stadiet att vi har sett att generalsekreteraren och säkerhetsrådet har tagit itu med trojkans rapport som de hade fått i uppdrag att göra.

Vi har ett flytande folkrättsligt läge. Vi har ingen kosovansk självständighetsförklaring på bordet. Den kanske kommer så småningom. Det går väl att räkna med. Vi har också att ta ställning till: Vad är det man ska erkänna? Där finns det också oklarheter. Vi vet som bekant att det är en hel process som sannolikt kommer att gå gradvis och stegvis. Där är det naturligtvis utomordentligt viktigt att vi har en enighet inom EU-kretsen, och det är den som vi arbetar för att få till tillsammans med lika-sinnade.

Frågan är helt enkelt för tidigt väckt.

Anf. 62 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Men det här är ju någonting som kan hända ganska snart. Måste man inte på något sätt förbereda sig? Kan man verkligen bara fortsätta att säga "Vi väljer inte väg. Vi behöver inte välja spår. Vi väntar, vi väntar, vi väntar."?

Anf. 63 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är just för att vi ska vara förberedda som vi har tagit initiativet till att be Solana att förbereda EU-kretsen med olika kommentarer och rekommendationer. Det är också nödvändigt att ha konsultationer med de övriga medlemsstaterna.

Sedan måste vi ändå se tågordningen som den är tänkt att vara. Jag vill passa på att säga att det delvis var på svenskt initiativ – det var ju ett sätt att försöka få ordning och reda i processen – som trojkaprocessen kom till. Nu har trojkan kommit till vägs ände, och nu övergår bollen till FN. Nu måste vi se först och främst hur generalsekreteraren reagerar när

han får rapporten och sedan hur diskussionen är i FN:s säkerhetsråd den 19 december.

Det är helt enkelt inte så att vi passivt avvaktar, utan här pågår en mycket intensiv konsultation mellan medlemsstaterna. Och hela mötet på måndag handlar just om detta.

Anf. 64 CARL B HAMILTON (fp):

Frågan inställer sig naturligtvis om Socialdemokraterna tänker infinna sig på Fredrik Malms manifestation på Mynttorget. Är det så?

Anf. 65 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Det är naturligtvis upp till var och en. Men min fråga gällde egentligen att Folkpartiet faktiskt ingår i alliansregeringen, om jag inte har fel uppgifter.

Anf. 66 CARL B HAMILTON (fp):

Det är ju intressant att Socialdemokraternas vice ordförande i nämnden talar som om det vore självklart att Socialdemokraterna kommer till den här manifestationen och talar om att vi måste vara förberedda som nation inför vad som sker i Kosovo. Det var det som föranledde min fråga.

Att Fredrik Malm och andra folkpartister ordnar en manifestation innebär inte att Folkpartiet nödvändigtvis har satt ned foten i själva frågan här. Det är, som kabinetssekreteraren sade, en komplicerad fråga, och frågan just i den här delen är för tidigt väckt.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en bred och stor majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 5, Iran, där det också ligger slutsatser i mappen. Den frågan var uppe på EU-nämnden sist vi förberedde Gaerc. Det fanns stöd för regeringens då redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar.

Anf. 68 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Här rör det sig om diskussionspunkter. Slutsatser är inte förutsedda för utrikesministrarnas möte. Däremot är det en diskussion om vad som skulle kunna stå i konklusionerna från Europeiska rådet på fredagen några dagar senare. Och det blir en avstämning efter det negativa utfallet av Solanas ansträngningar i månadsskiftet och inledandet av förhandling om en ny FN-resolution med skärpta sanktioner.

Det är en fortsatt diskussion att vänta om vad EU skulle kunna göra för att stödja FN-processen, det vill säga om en kommande FN-resolution bedöms alltför svag eller visar sig omöjlig att uppnå.

Där finns en bred samstämmighet i EU-kretsen. Det är beklagligt att Iran har fortsatt att vägra efterleva säkerhetsrådets resolutioner. Och regeringen är oroad över den fortsatta utbyggnaden av Irans kapacitet att anrika uran. Vi förblir samtidigt övertygade om att frågan måste lösas på diplomatisk väg och att ett brett förankrat internationellt tryck har bäst förutsättning att påverka Iran.

EU bör ha beredskap att vid behov backa upp en ny FN-resolution, och det gäller närmast att avvakta utfallet av FN-processen. Där ser vi framför oss också hur diskussionerna inom kretsen av permanenta medlemmar i säkerhetsrådet går vidare. Tecknen i skyn är att en tredje FN-resolution nog ligger i korten. Vi har nu också hört från medlemmarna att det arbetas på detta, och de har haft olika möten mellan sig.

Vi har från svensk sida menat att finns det någonting som Iran möjligtvis lyssnar på och känner sig påverkat av, eller som framför allt den inre iranska debatten påverkas av, så är det just det internationella samfundet när det står enigt och driver sina ståndpunkter. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Samtidigt är det viktigt att se till att påminna Iran om att det på bordet också finns ett paket med erbjudande om samarbete, om Iran vill gå den väg som vi menar är nödvändig i ett icke-spridningsperspektiv, nämligen att man suspenderar sin anriktningsverksamhet.

Sedan finns det mycket spekulationer, och ministrarna kommer säkert också att vilja diskutera det. Det gäller innebörden av den underrättelserapport som Förenta staterna har publicerat i dagarna. Men den har ju i huvudsak handlat om eventuella kärnvapenprogram som har förberetts i Iran, enligt amerikanskt synsätt, kontra någonting annat som vi diskuterar nu, nämligen anriktningskapaciteten i ett icke-spridningsperspektiv.

Anf. 69 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag tänkte fråga om diskussionerna när det gäller Iran bara kommer att handla om kärnteknik och den problematiken eller om man också kommer att ta tillfället i akt att göra påtryckningar på Iran i andra frågor. Jag tänker till exempel på alla avrättningar i Iran – antalet eskalerar hela tiden.

Senast i går eller förrgår avrättades en ung pojke trots att högsta domstolen egentligen hade friat honom i och med att hans dödsdom stred mot sharialag och allt annat. Trots det gick den juridiska enheten fram och avrättade honom. Finns det någon möjlighet att också i de här slutsatserna eller i diskussionen föra upp frågan om avrättningarna för att trycka på Iran? Det är ju en väldigt oroväckande utveckling.

Anf. 70 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! MR-aspekten i Iran är ett ständigt återkommande diskussionsämne i EU. Jag har själv deltagit på det bilaterala planet och kallat upp den iranska ambassadören ett antal gånger för att också påtala ett antal av de här hemska avrättningarna. Och när den iranska utrikesministern var på besök försummade inte utrikesministern chansen att också tala ut, inte minst när det gäller avrättningar av ungdomar.

Vi har flera gånger haft sådana här tillfällen. Och i EU-diskussionen förekommer det här återkommande. Om det blir möjligt att ta upp det i samband med detta låter jag vara osagt, men jag noterar vad du säger.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 6 om fredsprocessen i Mellanöstern. Den har också varit uppe i nämnden förut, senast inför förra Gaerc då det fanns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Utkast till slutsatser om Libanon finns i den blå mappen. Även här ska vi försöka avgränsa oss lite grann till nuet, det vill säga läget mellan förra Gaerc och kommande. Det händer ju saker i den här frågan jämt.

Anf. 72 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är en diskussions- och beslutspunkt. Fokus blir naturligtvis på uppföljningen av Annapolismötet samt förberedelserna inför givarkonferensen i Paris den 17 december.

Det har ju varit ett positivt utfall av konferensen i Annapolis i och med överenskommelsen om att det ska bli slutstatusförhandlingar, som nu har inletts, med inriktning på ett avtal under 2008 samt en uppföljningsmekanism. Det positiva som man kan notera är naturligtvis det starka amerikanska engagemanget och det breda arabiska deltagandet.

För både Sverige som medlemsstat och EU i sin helhet är nu uppgiften att stödja parterna. Det är angeläget att processen inte blir för utdragen och att man uppmuntrar parterna att gå vidare. Den palestinska statsuppbyggnaden är naturligtvis ett centralt moment. Och det är det som givarkonferensen den 17 december kommer att handla om. För det är en förutsättning för att man ska kunna gå vidare mot en tvåstatslösning.

Den palestinska försoningen är naturligtvis också väldigt viktig i det sammanhanget. Det är naturligtvis någonting som ministrarna också kommer att diskutera och kommer att vilja driva vidare inför givarkonferensen.

Sedan finns det moment som handlar om den humanitära situationen på Gaza, gränsövergångarna och möjligheterna att se till att en fredsöverenskommelse kan hållas.

Sverige tillhör de stora bidragsgivarna när det gäller Palestina. Någonstans mellan 620 och 630 miljoner kronor har tillkommit under 2007. Vi överväger nu hur vi ska gå vidare med vår *pledge* inför givarkonferensen, och där pågår beredning.

Jag ska också nämna att premiärministern Fayyad väntas delta i Gaerc på måndag. Vi hade hoppats att han då skulle lägga fram sin reformplan. Nu är han inte färdig med den. Men vi räknar med att han kommer att kunna dra upp huvudpunkterna i den.

Jag ska också nämna att det är förutsett att den stödmekanism, TIM, som det har talats om flera gånger i EU-nämnden kommer att – så är förslaget – förlängas i tre månader just för att ge extra tid för att man ska kunna se hur man efter givarkonferensen kan gå vidare med stödet till statsuppbyggnaden.

Naturligtvis bör utgångspunkten ur ett givarperspektiv, som jag nämnde, vara att se till att bistånd når båda områdena och att motverka en fördjupad politisk uppdelning.

Det är väl i stort sett de slutsatser som man kan se och som nämnden har framför sig.

Anf. 73 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Jag tycker att det är väldigt positivt att frågan om palestinsk försoning står på dagordningen, att det inte bara är en fråga som

betraktas som en inompalestinsk fråga utan att också EU ser sin del i det här. Det skulle vara intressant att höra mer vad som är Sveriges ståndpunkt på det området. Hur anser Sverige att EU skulle kunna bidra till en palestinsk försoning?

2007/08:13

7 december

Anf. 74 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Naturligtvis genom att se till att drägliga förhållanden råder i Gaza och att vi genom statsuppbyggnadsinsatser kan bidra till att få parterna närmare varandra. Sedan är det ytterst upp till dem att komma vidare.

Fredsprocessen och Annapolisprocessen kan ju, när den väl kommer i gång, bidra till att ge impulser till parterna att komma närmare varandra. Ska vi ha en tvåstatslösning i slutet av processen kräver det naturligtvis att de palestinska sidorna är sams om detta.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringen ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 7, Burma. Enligt det underlag som vi har fått är detta en fråga som Storbritannien vill ha upp på dagordningen, men i vårt material finns inget utkast till slutsatser. Frågan i sig har dock varit uppe i nämnden förut, senast den 16 november, då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt. Jag lämnar ordet till kabinettssekreteraren och undrar särskilt om det har hänt något nytt i ärendet.

Anf. 76 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Ja och nej. Det nya är möjligtvis att det har varit ett möte mellan EU och Asean, där Burma var mycket i fokus. Utrikesministern var närvarande och träffade Gambari för att diskutera optionerna framöver. Men det har inte hänt något nytt som föranleder att utrikesministrarna kommer att anta några slutsatser på Gaerc på måndag. Däremot kommer de att diskutera vad som skulle kunna stå i slutsatserna från Europeiska rådets möte på fredag. Så är det hela tänkt.

Det finns en diskussion där man på klassiskt vis vill kunna hålla både moroten och käppen. Det innebär fullt stöd för Gambari och FN-processen och försöken att driva fram reformer och få till stånd en inomburmesisk dialog. Men samtidigt påpekar man klart att det i fortsättningen kan finnas sanktioner.

Från svensk sida har vi menat att de sanktioner som senast antogs delvis är ett trubbigt instrument. Det handlar ju om timmer, ädelstenar och ädelmetaller. De mer förfinade, smarta sanktionerna återstår. De ligger framför allt på den finansiella sidan.

>>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<<

Vi konstaterar samtidigt, och det var en punkt i utrikesministerns inlägg vid EU–Asean-mötet, att utvecklingen i Burma så här långt naturligtvis fortfarande är nedslående, och att det därför är väldigt viktigt att det internationella samfundet fortsatt upprätthåller trycket. Det är ett av syftena med det som förhoppningsvis ska landa i slutsatserna från Europeiska rådet på fredag.

Anf. 77 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag har tagit upp den här frågan i EU-nämnden tidigare, men jag tycker att det är bra att den finns på dagordningen återigen. Precis som kabinettsssekreteraren säger har det tyvärr inte hänt så mycket i landet. Fortfarande arresteras oppositionella. Fortfarande förtrycks människor. Det finns inga steg till en dialog från militärjuntans sida. Man skulle också kunna säga att det blev ganska mycket bakslag på toppmötet med Asean, där man tyckte att detta är inre angelägenheter som man på det stora hela inte vill lägga sig i.

Då är frågan, precis som kabinettsssekreteraren säger, om man ska gå vidare längre fram med smarta sanktioner. Vad jag förstår är regeringens hållning, även om vi inte har några slutsatser på bordet, att man vill införa de smarta sanktionerna och öka pressen på militärjuntan. Jag tror att det är oerhört viktigt att man håller uppe pressen.

Ingenting händer. När då också oppositionen vädjar till omvärlden att göra något tror jag att det är viktigt att vi också gör det.

Anf. 78 Kabinettsssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag har bara en snabb kommentar. Vi är angelägna om att gå vidare och utreda detta. Det är ett krav som har ställts från svensk sida. Samtidigt ska vi vara medvetna om – och detta var en av slutsatserna efter Gambaris framträdande i Asean och från de samtal vi har haft med honom – att han är angelägen om att vi är försiktiga med både gasandet och bromsandet. Han vill kunna gå vidare med sitt arbete inne i Burma.

Jag ser nästan en analogi här med vad Jan Eliasson brukar säga om Darfur: Gärna trummor i bakgrunden, men inte så högt att det överröstar mitt fredsarbete. Vi ska också ta hänsyn till Gambaris inre fredsarbete, och vi ligger på för att det arbetet drivs vidare.

Jag ska också nämna att det nu på svenskt initiativ finns ett särskilt EU-sändebud, italienaren Piero Fassino, och vi har också föreslagit någon form av kontaktgruppsverksamhet, så att arbetet hela tiden pågår och trycket upprätthålls.

Anf. 79 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill återkomma till det vi diskuterade vid ett tidigare tillfälle, att det var både morötter och piska. Frågan är: Vilka positiva tecken har Burma visat? Bara detta att man släpper in Gambari tycker jag inte räcker som ett positivt tecken på viljan att förändras. Det måste finnas något annat också för att man inte ska gå vidare med sanktionerna. Jag tror att man ska trumma lite mer än man har gjort i nuläget tills man får fram dessa positiva effekter.

Jag vill också se vad vi har för tidsplan. Hur lång tid ska det få ta innan man visar några positiva tecken? Det är lätt att dra ut på saker under lång tid. Under tiden är det väldigt många som lider. Jag skulle vilja ha svar på detta om tidsplanen och om positiva tecken.

Anf. 80 Kabinettsssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag är ledsen, men jag har inte så många positiva tecken att lyfta fram. Det är därför arbetet måste gå vidare. Vi kan i marginalen ändå notera att Aung San Suu Kyi har fått träda fram, och vissa möten med

hennes anhängare har kunnat möjliggöras. Hon har fått träffa Gambari. Men om detta är mycket till tecken återstår att se.

Jag skulle ändå vilja peka på några väsentliga saker. Engagemanget från Asean såg vi både under generalförsamlingsveckan i New York i september och återigen i detta möte. Asean är berett att skylta med och hänga ut Burma, som får höra det i möten. Det är också ett viktigt moment. Nu gäller det att gå vidare och också få Aseanländerna att bidra till att öka trycket, för det är just de som kan bidra till det.

Ett annat viktigt moment är Kina. Vi har sett hur man i Kina har känt sig besvårad av det som händer i Burma, och man har engagerat sig i någon mån. Det gäller att man även där upprätthåller trycket. Det gäller Indien också.

Jag kan hålla med om att det är betydelsefullt att man inte låter frågan försvinna från dagordningen och från radarskärmen.

Har vi någon tidslinjal? Vi får se när Gambari återrapporterar till säkerhetsrådet och FN nästa gång, och sedan får man gå vidare. Under tiden är det EU:s avsikt att se till att en stark och skarp påminnelse görs i samband med det europeiska toppmötet nästa fredag.

Anf. 81 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag är helt överens med dig om att Aseanländerna har en viktig roll. Jag föreslog vid något tillfälle att mans kulle hjälpa grannländerna att bli mindre beroende av import från Burma när det gäller gas och annat. Det skulle slå mycket hårdare mot den burmesiska ekonomin än våra sanktioner. Jag förstår att Kina kan vara ett problem där, men om övriga Aseanländer också trycker på Kina skulle man kanske kunna nå den här effekten. När jag föreslog detta blev jag nästan utskrattad, men jag tycker fortfarande att det är ett bra sätt att försöka få Aseanländerna att minska sitt beroende av import, för då kan man sätta större tryck på Burma.

Jag ska ta upp mer om det som händer nu i Burma. Enligt Burma-kommittén, som jag berättade om tidigare, händer det att man släpper några personer för att visa god vilja, men sedan sätter man in dem igen. De släpps ur husarrest men sätts genast tillbaka igen för att regimen vill kunna visa att de har gjort det. Man kan inte tro på de små positiva tecknen som kommer, för de är bara en dimridå.

Anf. 82 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Syftet bakom utnämningen av en EU-representant på svenskt initiativ är precis att komma åt detta. Piero Fassino ska ha en dialog just med Aseanländerna och kunna kontinuerligt, på heltid, bearbeta grannländerna och hålla uppsikt i frågan. Det är ett moment.

Sedan kan jag inte annat än hålla med om den väldigt beklagliga utvecklingen. Samtidigt konstaterar jag att diskussionen bland grannländerna och den ökade kinesiska uppmärksamheten på ärendet – vi har naturligtvis de olympiska spelen lite längre bort, som nog är en av faktorerna – gör att vi ser att någon form av internationellt tryck finns. Så småningom får vi ändå hoppas, och det är vårt syfte, att vi kommer att få se uppluckringar och uppmjukningar. Vi får bara inte ge upp.

2007/08:13

7 december

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Rent tekniskt gör vi så att jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade upplägg för de fortsatta förhandlingarna i denna fråga. Vi har säkert anledning att återkomma till den, inte minst vid statsministersrådet inför toppmötet.

När det gäller punkt 8 finns det slutsatsutkast i den blå mappen. Det gäller Sudan–Darfur och i viss utsträckning även Tchad. Frågan var i nämnden inför förra Gaerc också, och då fanns det majoritet för regeringens ståndpunkt.

Anf. 84 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Ministrarna förväntas diskutera slutsatser om utvecklingen i Sudan med fokus på Darfur, fredsförhandlingarna i Sirte, som började i slutet av oktober, och utplaceringen av Unamid. Möjligtvis kommer slutsatserna att antas utan diskussion i rådet, alltså den text som nämnden nu har framför sig.

Det var tänkt att Jan Eliasson skulle vara med ministrarna på måndag, men han är nu fast i Juba och Darfur för samtal med de olika grupperna. Kärnan i diskussionen just nu är att alla rebellgrupperna inte har låtit sig representeras och inte på en tillräcklig nivå, vilket har gjort att fredsförhandlingarna haltar. Detta har gjort att vi för närvarande har en paus i förhandlingarna, men Jan Eliasson, FN och AU med Salim Salim arbetar för ett återupptagande av dem med bredare närvaro och närvaro på högre nivå någon gång efter årsskiftet, rätt snart under vintern.

Samtidigt ser vi hur situationen har förvärrats. Vi har sett olika former av våldsingrepp, och vi ser också de fortsatta problem som FN har med att komma överens med president al-Bashir om utgrupperingen av Unamid. Sverige har ju tillsammans med Norge det tänkta ingenjörsförbandet, som vi har erbjudit FN, men vi avvaktar klartecken från FN och – bakom FN – Sudan innan det kan utgrupperas.

Viktigt – och detta kommer också diskussionen att handla om – är att man inte släpper uppmärksamheten på nord-syd-avtalet, Comprehensive Peace Agreement, CPA. Resonemanget är att om vi ser en erosion i nord-syd-förhållandet kommer det att göra situationen i Darfur efter värre. Därför sker nu kraftiga ansträngningar för att se till att CPA-processen fortsätter. Där finns ett hoppfullt tecken såtillvida att sydsidan, SPLM, har sagt sig vilja återgå till samlingsregering, och en diskussion pågår. SPLM-ledaren Salva Kiir sade härom veckan att han anser att den värsta krisen nu är över, och han är i gång igen med diskussioner med regeringen i Khartoum, där han i princip ingår.

På andra sidan den porösa gränsen har vi uppflammande stridigheter i östra Tchad som gör det än mer angeläget att FN-operationen där kan utvecklas. FN-operationen består ju som bekant av två delar, dels den civila delen som FN står för, dels den militära delen som FN har bitt EU ta tag i. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Jag glömde att säga att det finns ett italienskt initiativ som är intressant när det gäller att försöka värna om CPA, nämligen en konferens tillsammans med kontaktgruppen i Rom framöver.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Då är vi klara med beslutsfrågorna. Vi har Övriga frågor och sedan är det frågor i anslutning till rådets möte. Det är inget kabinettsskreteraren vill kommentera och inga ledamöter har frågor. Vi tackar för informationen i dessa frågor.

Kanslichefen tar upp dokumentet om Afrikatoppmötet igen. Det anmälde jag förut och fann inte att det var någon som ville ställa frågor. Nu har jag frågat en extra gång.

Kvar är A-punktslistan. Det ligger en ganska diger sådan på bordet. Senast vi räknade var det 86 punkter, varav de första uppåt 30 berör utrikesfrågor. Men de är likafullt A-punkter.

Anf. 86 Kabinettsskreterare FRANK BELFRAGE:

Jag kanske bara ska fästa uppmärksamheten på slutsatserna som gäller Afghanistan med fokus på mänskliga rättigheter och regional ansats, diskussionen om fortsatt statsuppbyggnad och rättssektorn. Sedan har vi också slutsatser om Somalia, där ju situationen är ytterligt oroväckande med tanke på flyktingsituationen och den grava humanitära situation som här är under utveckling. Inte minst Sverige har drivit på för att fokusera på tre områden i Somalia: den humanitära situationen, säkerhetsläget och vikten av en inklusiv politisk dialog och skapandet av en konstitutionell process. Därmed har vi också velat få fram ett budskap från EU till den nye premiärministern i övergångsregeringen i Somalia liksom en uppmaning till FN:s särskilda representant för verksamheten.

Jag kan också peka på ett moment som inte är oviktigt i sammanhanget, nämligen den piratverksamhet som pågår utanför Somalias kuster och som utgör ett allvarligt hinder mot de humanitära transporter. Där har nu Frankrike föreslagit, och EU accepterar tacksamt det erbjudandet, att fransk militär flotta ser till att WFP:s, World Food Programme, humanitära leveranser i säkert skydd kan komma i hamn i Somalia.

Anf. 87 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag inser att kabinettsskreteraren sitter i en hopplöst besvärlig sits med en sådan kolossal mängd A-punkter som ska avhandlas. Icke desto mindre är det frågor som det nu ska fattas beslut om som binder Sverige. Det är inte så lätt att veta vad som är stort och vad som är smått. Jag ska inte ägna mig åt något läxförhör, utan jag tänkte faktiskt av uppriktig nyfikenhet ställa en fråga som gäller just Utrikesdepartementets arbetsområde, nämligen under punkt 9 som handlar om vapenexporten, som av olika skäl intresserar också mig.

Jag undrar om det är möjligt att på ett försynt sätt få fråga om man kan få veta lite om vad det är för beslut som fattas. Jag har läst texten, men den är inte så upplysande. Vi har från svensk sida länge drivit att vi ska ha mer av internationella överenskommelser om regelverk för spridning av vapen på olika sätt, inte minst vad gäller EU:s egen export av vapen, länderprovning och sådant.

Anf. 88 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har bara en liten undran när det gäller Somalia. Såvitt jag har hört pågår ungefär samma flyktingsituation med båtflyktingar från Somalia över till andra sidan som den vi ser till Kanarieöarna. Det är också oerhört många människor som dör på vägen. Är det här någonting som man också tittar på?

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag ska påminna om att det alltid finns möjlighet att återkomma skriftligt i fall det är frågor som inte kan besvaras här och nu.

Anf. 90 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Jag kan använda mig av det underlag om den A-punkten som jag har framför mig, och jag kan kanske sedan också ge den till Leif Pagrotsky.

Bakgrunden är att Nobels fredspristagare 1987, Costa Ricas president Oscar Arias, föreslog att världens stater skulle ingå ett legalt bindande avtal för att reglera den internationella handeln med vapen. Syftet var att minska det lidande som naturligtvis förorsakas av okontrollerad spridning av vapen.

På initiativ av Storbritannien beslöt därför EU:s utrikesministrar 2005 att verka för att FN vid generalförsamlingens möte hösten 2006 skulle besluta att inleda ett arbete på ett legalt bindande vapenhandelsavtal. Det arbetet har fortskridit, och nästa steg är nu att FN ska tillsätta en internationell expertgrupp för att studera frågan och lämna förslag om det fortsatta arbetet.

Sverige har för sin del anmält intresse av att delta i den gruppen. Det blir en relativt liten grupp, och Sverige har inte inbjudits att ingå med hänvisning till vikten av att ha en bred geografisk förankring och således inte för många länder från EU. Texten handlar just, om jag förstår den rätt, om den expertgrupp som ska tillsättas.

Frågan om flyktingar och de omfattande talen är naturligtvis fullständigt förskräckande. Det handlar om internflyktingar och flyktingar på land men även flyktingar till sjöss. Ja, man försöker naturligtvis ha ett helhetsgrepp om flyktingsituationen.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i dessa ärenden.

Därmed är den blå dagordningen genomgången. Jag vill uppmärksamma nämnden om att papperet om Afrika är hemligt. Lägg det tillbaka i mappen.

Är det något övrigt kabinettssekreteraren vill dela med nämnden innan vi skiljs åt för dagen? Jag finner att det inte är så. Då tackar vi kabinettssekreteraren med medarbetare så mycket för i dag och önskar lycka till på rådet. Vi lär ses snart igen.

Innehållsförteckning

2007/08:13

7 december

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	2
Anf. 5 SUSANNE EBERSTEIN (s)	4
Anf. 6 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	4
Anf. 7 SUSANNE EBERSTEIN (s)	4
Anf. 8 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	5
Anf. 9 ULF HOLM (mp)	5
Anf. 10 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	6
Anf. 11 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	6
Anf. 12 ULF HOLM (mp)	7
Anf. 13 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	7
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 15 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	8
Anf. 16 LEIF PAGROTSKY (s)	8
Anf. 17 HANS LINDE (v)	8
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 19 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	9
Anf. 20 LEIF PAGROTSKY (s)	10
Anf. 21 ULF HOLM (mp)	10
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 23 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	11
Anf. 24 JOHAN LINANDER (c)	11
Anf. 25 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	12
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 27 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	12
Anf. 28 GUSTAV BLIX (m)	14
Anf. 29 SUSANNE EBERSTEIN (s)	14
Anf. 30 BODIL CEBALLOS (mp)	14
Anf. 31 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	14
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 33 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	15
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 35 Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER	16
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 37 LEIF PAGROTSKY (s)	17
Anf. 38 HANS LINDE (v)	18
Anf. 39 BODIL CEBALLOS (mp)	19
Anf. 40 CARL B HAMILTON (fp)	19
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	19
Anf. 42 Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER	19
Anf. 43 HANS LINDE (v)	20
Anf. 44 Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER	20
Anf. 45 HANS LINDE (v)	20
Anf. 46 ORDFÖRANDEN	20
Anf. 47 LEIF PAGROTSKY (s)	20
Anf. 48 BODIL CEBALLOS (mp)	21

Anf. 49	Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER.....	21
Anf. 50	Departementsrådet KAJSA B OLOFSGÅRD.....	21
Anf. 51	LEIF PAGROTSKY (s).....	21
Anf. 52	Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER.....	21
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 54	LEIF PAGROTSKY (s).....	22
Anf. 55	CARL B HAMILTON (fp).....	22
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 57	Statssekreterare GUNNAR WIESLANDER.....	22
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 59	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	23
Anf. 60	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	25
Anf. 61	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	25
Anf. 62	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	25
Anf. 63	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	25
Anf. 64	CARL B HAMILTON (fp).....	26
Anf. 65	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	26
Anf. 66	CARL B HAMILTON (fp).....	26
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 68	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	26
Anf. 69	BODIL CEBALLOS (mp).....	27
Anf. 70	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	27
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 72	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	28
Anf. 73	HANS LINDE (v).....	28
Anf. 74	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	29
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 76	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	29
Anf. 77	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	30
Anf. 78	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	30
Anf. 79	BODIL CEBALLOS (mp).....	30
Anf. 80	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	30
Anf. 81	BODIL CEBALLOS (mp).....	31
Anf. 82	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	31
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 84	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	32
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 86	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	33
Anf. 87	LEIF PAGROTSKY (s).....	33
Anf. 88	BODIL CEBALLOS (mp).....	34
Anf. 89	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 90	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE.....	34
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	34